

Δρ. Γιάννης Καζάκος

Γεννήθηκε στον Πύργο της Ηλείας, και έχει ένα παιδί, τον Αναστάσιο. Είναι νυμφευμένος με την Κυριακή Οικονομάκη. Σπούδασε Νομικά και Οικονομικά στη Νομική Σχολή του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι επίτιμος διδάκτωρ - Καθηγητής του Δικαίου, του "Pryazovskiy State Technical University". Ως μάχιμος δικηγόρος Αθηνών σε όλα τα δικαστήρια, παρ' Αρείω Πάγω και Συμβούλιο της Επικρατείας, έλαβε μέρος σε πολλές σημαντικές Δίκες, Πανελληνίου ενδιαφέροντος. Διετέλεσε Δήμαρχος Ζωγράφου επί 16 έτη και έχει λάβει τιμητικές διακρίσεις από φορείς εντός και εκτός Ελλάδος, ενώ οι Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τίμησαν το έργο του, απονέμοντάς του Πιστοποιητικό Νομιμότητας και Διαφάνειας το 2007. Σχόλια και άρθρα του, έχουν δημοσιευθεί στον περιοδικό και ημερήσιο Τύπο της Αθήνας, αλλά και σε κλαδικά έντυπα. Είναι επίτιμος πρόεδρος σε διάφορους συλλόγους εντός και εκτός Ελλάδος.

ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΒΗΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Η Ουκρανική εμπειρία

Η ΠΡΩΤΗ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

Όταν φύσηξε ο άνεμος της Ελευθερίας στην Ανατολική Ευρώπη, οι Έλληνες στρέψαμε τα βλέμματά μας στον αδελφό Λαό της Ουκρανίας.

Ήταν αυθόρμητη και πηγαία η κίνησή μας αυτή. Συναισθηματικός λαός οι Έλληνες δεν ξεχνούσαν ότι η σπίθα της Εθνικής Ελευθερίας τους από τον Τουρκικό ζυγό, άναψε στην Οδησό της Ουκρανίας το 1814.

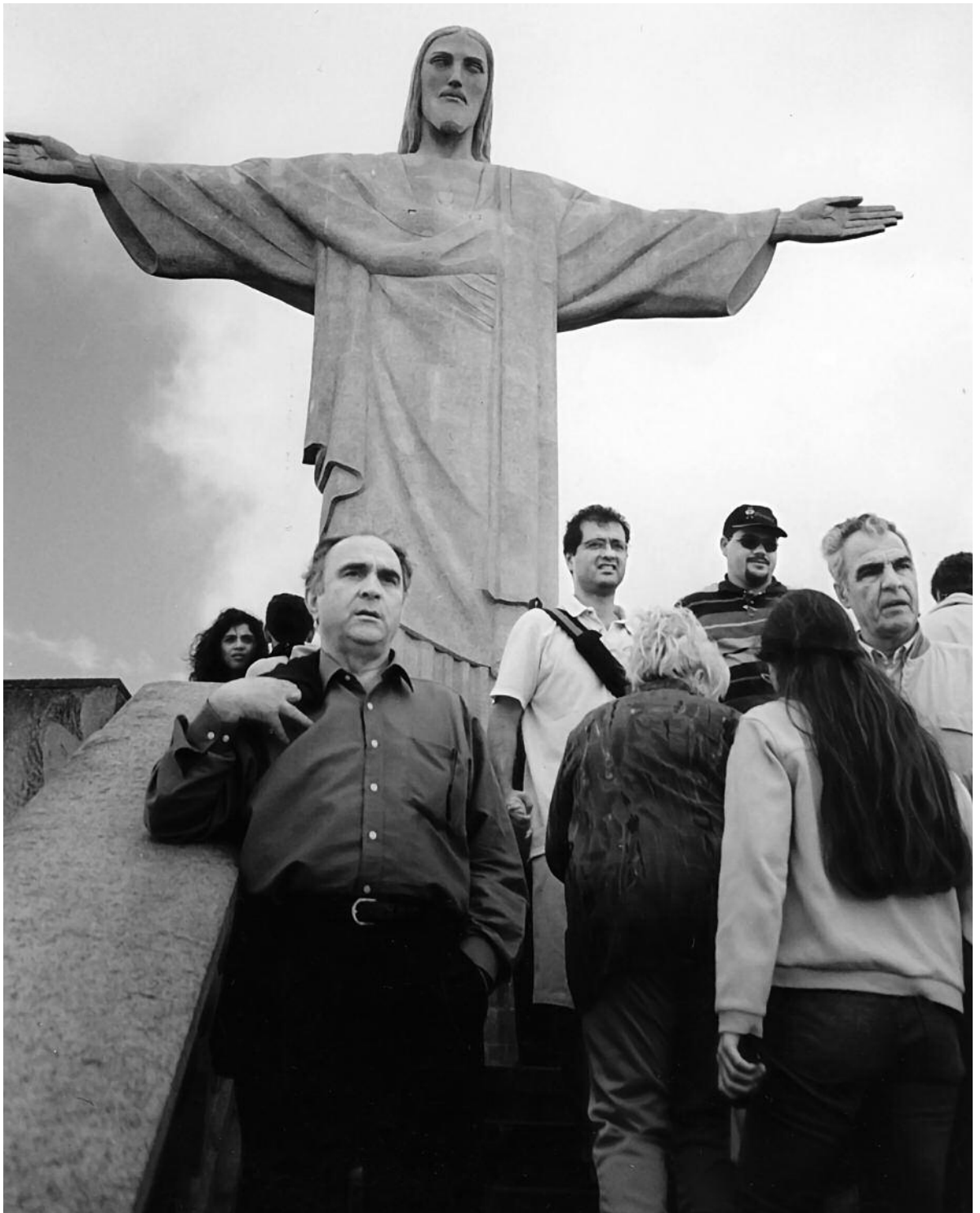
Τότε ιδρύθηκε η Φιλική Εταιρεία, που προετοίμασε και οργάνωσε τον απελευθερωτικό αγώνα του Έθνους των Ελλήνων. Τότε η αγκαλιά της Ουκρανίας και των ανθρώπων της ήταν ανοιχτή και ζεστή στο μεγάλο ελληνικό εγχείρημα.

Από τότε ο Λαός μας τρέφει αισθήματα αδελφοσύνης και αγάπης πραγματικής για τον Ουκρανικό Λαό.

Έτσι κι εμείς στο Δήμο Ζωγράφου (Αθήνα - Αττική) χωρίς δεύτερη σκέψη ενθουσιαστήκαμε με την προοπτική αυτής της επαφής και επικοινωνίας. Αλλά αμέσως βρεθήκαμε μπροστά σε πρακτικά θέματα, που γίνονταν προβλήματα. Τίποτε, όμως, δεν μπορούσε να σταθεί εμπόδιο στην επαφή μας με τον Ουκρανικό Λαό και ιδιαίτερα με τους αδελφούς μας Έλληνες της Ουκρανίας.

Είχαμε ήδη ενημερωθεί από τους ίδιους για την πεripeteia τους κατά την μεταφορά τους από την Κριμαία στην Αζοφική επί Μεγάλης Αικατερίνης.

Είχαμε συγκινηθεί από τη μεγαλειώδη πορεία αυτών των ομοεθνών μας από την Κριμαία μέσα από τις Στέπες έως να φθάσουν αποδεκατισμένοι στην περιοχή της Αζοφικής, όπου σήμερα η Μαριούπολη και τα χωριά σ' όλη αυτήν την περιφέρεια.

Και είχαμε την αγωνία να δούμε τους αδελφούς μας της Αζοφικής ύστερα από την περιπέτεια του Σοβιετικού πειράματος, και την καταπολέμηση των εθνικών γνωρισμάτων όλων των εθνικοτήτων, μηδέ της γλώσσας εξαιρουμένης, από την εποχή του Στάλιν και μάλιστα από το 1938.

Όταν, όμως, κάποιος το θέλει πολύ, βρίσκει λύσεις. Θυμάμαι ότι τότε, στην αρχή της Άνοιξης του 1999, δεν υπήρχε απ' ευθείας αεροπορική συγκοινωνία, ούτε οδική συγκοινωνία. Τελικά βρήκαμε πτήση μέσω Ελβετίας για Κίεβο. Με ολιγάριθμη αποστολή,

από Κίεβο πήραμε ένα ταλαιπωρημένο μικρό αεροπλάνο 15 θέσεων περίπου και πετάξαμε έως το Ντονέτσκ και από εκεί με αυτοκίνητο στη Μαριούπολη.

Η πτήση από Κίεβο στο Ντονέτσκ ήταν περιπετειώδης, το αεροπλάνο το σπρώξαμε με τα χέρια να μπει στην αφετηρία του, οι πόρτες του έμπαζαν κρύο αέρα από παντού, σε κάθε μετακίνηση της θέσης του χτυπούσαν εδώ κι εκεί οι λαμαρίνες και είμαστε όλοι διπλοντυμένοι για να αποφύγουμε το κρύο. Την πτήση τη βλέπαμε χαμηλή και γι' αυτό μας φαινόταν επικίνδυνη.

Εν τούτοις κανένας μας δεν ένοιωσε φόβο, δεν διαμαρτυρήθηκε, δεν εξέφρασε την παραμικρή δυσφορία του. Όλων η σκέψη και η επιθυμία ήταν να γνωρίσουμε τους αδελφούς μας. Να τους φέρουμε το άρωμα της ιστορικής τους πατρίδας. Η Μαριούπολη και ο Σαρτανάς μας περίμεναν.

Ο αυθορμητισμός και η ζεστασιά της υποδοχής απόπλισαν κάθε επιφύλαξη μας. Εγίναμε ένα κουβάρι, σαν να ξανασυναντιόμασταν ύστερα από πολλά χρόνια. Τα νέα παιδιά με απροσποίητα χαμόγελα μας υποδέχονταν και οι ηλικιωμένοι με δάκρυα στα μάτια. Ιδιαίτερα στον Σαρτανά.

Μία γιαγιά μου είπε χαρακτηριστικά στα ρώσικα: "Παιδάκι μου εμείς δεν μιλάμε τη γλώσσα σας, αλλά την καταλαβαίνουμε μέσα από τα τραγούδια μας".

Επισκεφθήκαμε τότε όλη την περιοχή του Σαρτανά, διαπιστώσαμε τη μεγάλη οικονομική κρίση και την έλλειψη αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας. Ήσαν μόνοι τους. Ήσαν όπως εμείς στην πατρίδα μετά τη Γερμανική Κατοχή και χειρότερα.

Σφίξαμε την καρδιά μας, αποφασίσαμε να αδελφοποιηθούμε με τον Σαρτανά, που η σύνθεση του πληθυσμού του ήταν περίπου 70% Ελληνικής καταγωγής. Τότε γνωρίσαμε τον Πρόεδρο της Ένωσης των Ελλήνων της Ουκρανίας κ. Αλέξανδρο Χόλιν και την Αλεξάνδρα Προτσένκο-Πιτσαντζή, Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων, τον Δήμαρχο του Σαρτανά Γεννάδιου Σαμπάν και τον Κώστα Μπαλαμπάνωφ, που ήταν η ψυχή του Ιδρύματος Εκπαίδευσης Ανθρωπιστικών Σπουδών, που εξελίχτηκε αργότερα σε Πανεπιστημιακή Σχολή.

Φύγαμε αποφασισμένοι να γυρίσουμε το συντομότερο, χωρίς, όμως, άδεια χέρια. Ξέραμε πλέον τις ανάγκες του Δήμου, των Σχολείων, της Εκκλησίας του, των οικογενειών του.

Συγκίνηση, πίκρα και αποφασιστικότητα πήραμε μαζί μας. Ήταν πλέον αδέρφια μας. Όχι προγονικά, αλλά τωρινά.

Η ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗ

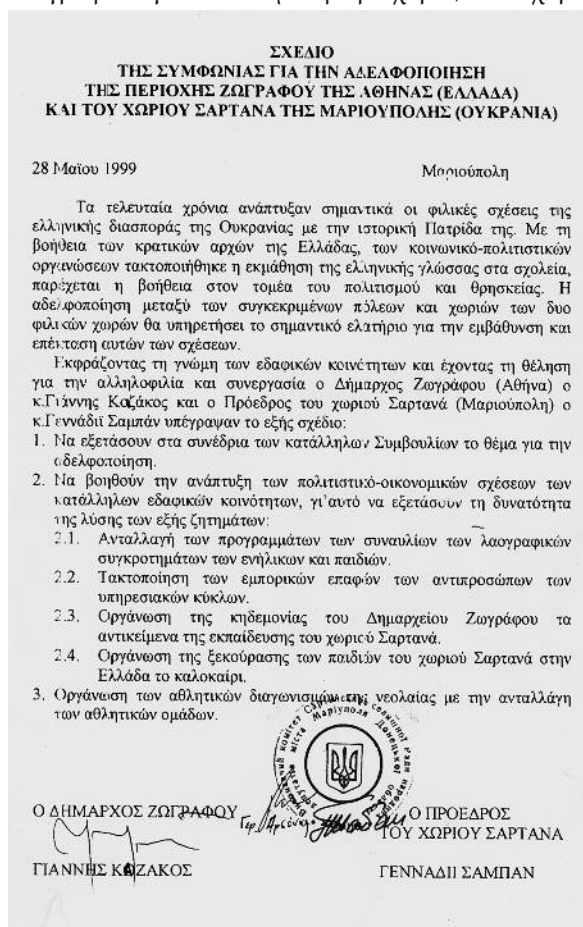
Όπως το είπαμε, έτσι κι έγινε. Με τις γνώσεις και τις πρόσφατες εμπειρίες οργανώσαμε αποστολή του Δήμου με βοήθειες πάσης φύσεως, από είδη χρηστικά έως εκπαιδευτικά. Γεμίσαμε δύο μεγάλα οχήματα (λεωφορείο και φορτηγό) και σχεδιάσαμε την πορεία τους μέσω Βουλγαρίας - Ρουμανίας - Ουκρανίας.

Εν τω μεταξύ ελάβαμε και τις απαραίτητες αποφάσεις στο Δημ. Συμβούλιο και είμαστε έτοιμοι για το επόμενο ταξίδι. Ο χρόνος του θα καθοριζετο και από μία άλλη αποστολή του Υπουργείου Παιδείας, που θα επήγαιναν για τα εγκαίνια του Ιδρύματος - Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών, με προεξάρχον μέλημα την Ελληνική Γλώσσα και την αποφοίτηση διδασκάλων Ελληνικών σπουδών και γλώσσας.

Αυτό έγινε για να συμπεριληφθούν περισσότεροι στη δική μας αποστολή, που δεν επαρκούσαν τα δικά μας οχήματα.

Έτσι μετά τις 20 Μαΐου 1999 ξεκίνησε οδικώς το πρώτο τμήμα της αποστολής μας και το ολιγάριθμο δεύτερο έφυγε με αεροπλάνο ναυλωμένο της Ο. Α. και με την αποστολή του Υπουργείου παιδείας με καθηγητές Πανεπιστημίου - Ακαδημαϊκούς κλπ. και επικεφαλής τον Υπουργό Παιδείας Γεράσιμο Αρσένη. Προορισμός μας το Ντονέτσκ, όπου και φθάσαμε, με επίσημη υποδοχή του Υπουργού και της αποστολής από τον τότε Νομάρχη-Περιφερειάρχη Ντονέτσκ Β. Γιανούκοβιτς, μετέπειτα Πρόεδρο της Ουκρανίας, ο οποίος επεδοφίλευσε τα δέοντα στους επισήμους, σε πολύ φιλικό κλίμα.

Οι εκδηλώσεις και η αδελφοποίηση Σαρτανά και Ζωγράφου έγιναν σε ατμόσφαιρα χαράς και ευχαρι-

στιών, αγάπης και αλληλοκατανόησης και ο καθένας μας έφερνε μεγάλο και εμφανή συγκινησιακό φόρτο.

Η τυπική τελετή έγινε στην αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Σαρτανά και υπογράφηκε το κείμενο της Αδελφοποίησης από τον Δήμαρχο Σαρτανά Γεννάδιου Σαμπάν, εμένα και τον παριστάμενο Υπουργό Παιδείας της Ελλάδος Γεράσιμο Αρσένη με ημερομηνία 28 Μαΐου 1999 (ιδετε ως άνω έγγραφο Αδελφοποίησης).

Έκτοτε η αδελφοποίηση των Δήμων μας έλαβε ουσιαστικό περιεχόμενο και ετηρήσαμε το πλείστον των συμφωνιών μας στο πρωτόκολλο της αδελφοποίησης, όπως:

- Ανάπτυξη των πολιτιστικών μας σχέσεων με ανταλλαγή προγραμμάτων, λαογραφικών προγραμμάτων ενηλίκων και παιδιών.
- Οργάνωση των σχολείων με εκπαιδευτικό υλικό και υλικοτεχνικές υποδομές, που λίγα σχολεία είχαν στην Ελλάδα.
- Οργάνωση και φιλοξενία παιδιών, μαθητών και ενηλίκων το καλοκαίρι στην Ελλάδα και στις πλήρεις εγκαταστάσεις θερινών κατασκηνώσεων του Δήμου Ζωγράφου στη Ραφήνα, με παράλληλες εκπαιδευτικές εκδρομές σε ιστορικά και αρχαιολογικά μέρη της Ελλάδας (Αρχαία Ολυμπία, Δελφούς, Σούνιο κλπ.)

Αυτές οι δράσεις εγένοντο κάθε χρόνο μέχρι το 2010, οπότε λόγω της κρίσης, οι επόμενες εμού διοικήσεις του Δήμου, δεν μπόρεσαν να τις συνεχίσουν.

Επίσης, είχαμε μεγάλη συμμετοχή, οικονομική και μη, στην ανοικοδόμηση του Ναού Αγίου Γεωργίου στο Σαρτανά, καθώς σε δημοτικά άλλα έργα. Καθώς επίσης και στον εξοπλισμό του παραπάνω Ναού με όλα τα απαραίτητα για τη λειτουργία του απαιτούμενα.

Η συνεργασία μας όλα αυτά τα χρόνια υπήρξε ειλικρινής και δεν εδημιουργήθηκε κανένα νέφος στις σχέσεις μας. Ήτο δε τόσο καλή αυτή η συνεργασία, ώστε ανεπτύχθη και σε προσωπικό επίπεδο, όχι μόνον με τους Δημάρχους του Σαρτανά, αλλά και με τον πρώτο Δήμαρχο της Μαριούπολης Γιούρι Χοτλουμπέι, που και αυτός αναλογιζόταν πάντα την ιστορική μας πατρίδα.

Συνδέθηκα δε μαζί τους ακόμη περισσότερο, όταν τους φιλοξένησα στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, στην Αθήνα, όπου διεπίστωσα την ευγένεια

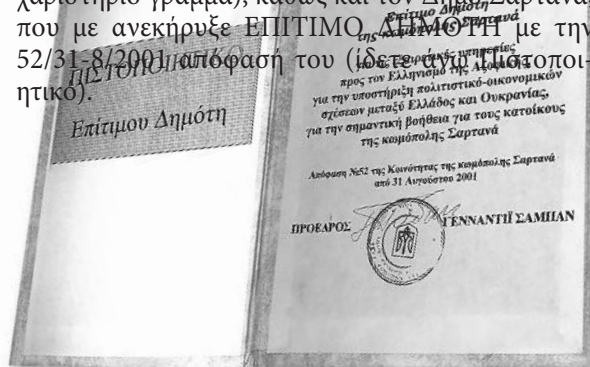

των αισθημάτων τους και τη συγκίνησή τους μπροστά στο ιστορικό κλέος των προγόνων μας. (Φιλοξενούμενοί μου τότε ήσαν όλοι οι διατελέσαντες δήμαρχοι Σαρτανά, ο Γκέοργκι Κυριάκωφ και ο Γεννάδιυ Σαμπάν και ο Δήμαρχος Μαριούπολης Γιούρι Χοτλουπέι.

Επίσης αναπτύξαμε και κοινωνική δραστηριότητα στην κοινωνία του Σαρτανά, που χαρακτηριστική είναι η βάπτιση των αδελφών Andrei Berezin και Tatiana Berezin (ιδείτε και φωτογραφίες τους), εδώ δεν υστέρησαν και γάμοι μεταξύ ανδρών του Δήμου μας και κοριτσιών του Σαρτανά και λοιπής περιοχής της Αζοφικής.

Εδώ πρέπει να ευχαριστήσω την Ομοσπονδία συλλόγων της Ουκρανίας για το ευχαριστήριο γράμμα που μου επέδωσε, εκφράζουσα λόγια μεγάλης ευγνωμοσύνης για την προσφορά μου (ιδείτε άνω ευχαριστήριο γράμμα), καθώς και τον Δήμο Σαρτανά, που με ανεκήρυξε ΕΠΙΤΙΜΟ ΔΗΜΟΤΗ με την 52/31-8/2001 απόφασή του (ιδείτε άνω Διαπιστοποιητικό).

Βέβαια, οι τιμές αυτές που αποδίδονται στο πρόσωπό μου, αντανακλούν ευθέως και αμέσως στους πολίτες του Δήμου Ζωγράφου, τους οποίους εκπροσωπούσα και οι τιμές ανήκουν σε αυτούς.

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ειλικρινής και πηγαία διάθεσή μας να βοηθήσουμε τους αδελφούς μας, εκτιμήθηκε όχι μόνον από τους ίδιους, αλλά και από την τοπική πολιτειακή εξουσία και τους Ουκρανούς διπλωμάτες, οι οποίοι και στις επίσημες συναντήσεις μας, μας απέδιδαν επαίνους για την ασκουμένη από εμάς, όπως έλεγαν "λαϊκή διπλωματία".

Γιατί το πλησίασμα και ο εναγκαλισμός μας δεν έγινε μόνον μεταξύ των κατοίκων των Δήμων (Μαριούπολης - Σαρτανά), αλλά επεκτάθηκε και στους Πανεπιστημιακούς χώρους, όπως το Πανεπιστήμιο "Pryazovskiy State Technical University" της Μαριούπολης και η Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μαριούπολης, η οποία στη συνέχεια αναβαθμίστηκε σε Πανεπιστημιακή Σχολή.

Στα Πανεπιστημιακά αυτά Ιδρύματα εφαρμόσαμε προγράμματα φιλοξενίας και ενίσχυσης με σύγχρονο τότε ηλεκτρονικό υλικό, αλλά και με πραγματικά διπλωματικές παρεμβάσεις μας στις αρμόδιες πολιτικές και εκπαιδευτικές Αρχές της Ελλάδος, συμβάλαμε στην ενίσχυση και ανύψωση του επιστημονικού επιπέδου του Πανεπιστημίου πλέον Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μαριούπολης, που τελούσε υπό τον ακούραστο Καθηγητή Κωνσταντίνο Μπαλαμπάνωφ.

Η αναγνώριση αυτής της στενής και ουσιαστικής συνεργασίας μεταξύ Δήμου Ζωγράφου Αττικής και του ευρύτερου χώρου της Μαριούπολης υπήρξε η αιτία της απόδοσης στο πρόσωπό μου εκ μέρους του Pryazovsky State Technical University του τίτλου του επίτιμου Διδάκτορος Καθηγητή του Δικαίου του Πανεπιστημίου αυτού (μετά τις επιβεβλημένες διαδικασίες διδασκαλίας κλπ.) και εκ μέρους της κομόπολης Σαρτανά του τίτλου του επίτιμου Δημότη (ίδετε φωτογραφίες και πιστοποιητικό επίτιμου δημότη).

Η κρίση στην Ελλάδα περνάει αργά, αλλά σταθερά. Κανένα εμπόδιο δεν κατόρθωσε να αποσταθεροποιήσει τα αδελφικά αισθήματα στους αδελφούς μας της Αζοφικής.

Η ιστορική μας Πατρίδα έχει πάντα ανοιχτή μια μεγάλη αγκαλιά για τα παιδιά της. Ο Ελληνισμός, όπου γης, αποπνέει το άρωμα της πνευματικής πρωτοπορίας των προγόνων μας. Και ο Ελληνισμός της Ουκρανίας, με τους αδελφούς Ουκρανούς, είναι οι σημαιοφόροι της αδελφοσύνης των Λαών μας.

Παρουσίαση βιβλίου

Γιάννης Αναστ. Καζάκος
Έθνους Ελλήνων Εγκόλπιον

Η ΟΜΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ

Η ομογένεια είναι ένα ανεκτίμητο υλικό, που δεν το έχουμε αξιολογήσει σωστά, ούτε το έχουμε αξιοποιήσει.

Τη θυμόμαστε μόνον όταν θέλουμε να μας βοηθήσει για πολιτικούς – εθνικούς λόγους. Ξεχνάμε ότι ο απόδημος Ελληνισμός είναι σε πληθυσμό άλλη μία μητροπολιτική Ελλάδα.

Αλλά δεν είναι ο αριθμός των εκατομμυρίων ανθρώπων. Είναι η διασπορά του Ελληνικού δαιμονίου, είναι η διάθλαση του Ελληνικού πνεύματος στα πέρατα της γης. Και μάλιστα χωρίς καμία ουσιαστική συνδρομή από τη Μητρόπολη.

Εν τούτοις οι Έλληνες αυτοί έχουν έντονη και ενεργό την εθνική συνείδηση. Όχι μόνον οι πρώτης γενεάς, αλλά και δεύτερης και τρίτης.

Ακούν Ελλάδα και ριγούν. Και φτιάχνουν τις πατροπαράδοτες Κοινότητες των Ελλήνων. Αντιμετωπίζουν με σθένος και αυταπάρνηση τις αντιζηλιότητες που παρεμβάλλουν εμπόδια στην πρόοδο και ανέλιξή τους.

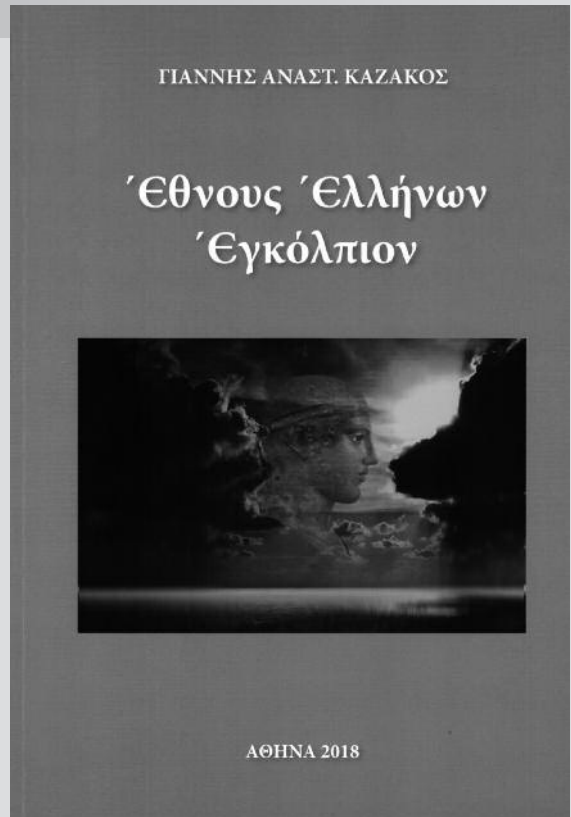
Ο δρόμος τους δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα.

Βρίσκονται μπροστά σε επαγγελματικούς και οικονομικούς ανταγωνισμούς. Πολύ σκληρούς και ενίοτε με ρατσιστικές προθέσεις. Πριν μερικά χρόνια στη Νέα Υόρκη συνάντησα Έλληνες, πρώτης και δεύτερης γενιάς, που μου εξέθεσαν τις αυθαίρετες δυσκολίες που παρενεβάλοντο στις επιχειρήσεις τους. Τα ξεπερνούν με την επιμονή τους, την εφευρετικότητά τους, την εξυπνάδα τους. Μού είχαν ανοίξει την καρδιά τους και μου εξομολογήθηκαν με πολλή συγκίνηση ότι «εμείς δεν είχαμε καταλάβει τι είμαστε. Εδώ γίναμε Έλληνες».

Αυτό το φυτό που σαλεύει «μέσα» μας, που γίνεται βογγητό και πόνος, είναι αυτό που έρχεται από «μακριά» και ανεβαίνει και γιγαντώνει το μυαλό και την ψυχή του Έλληνα.

Και αν στις Χώρες της Δύσης έχει μόνον κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις, στις Χώρες του «υπαρκτού σοσιαλισμού», είχε τραγικές διαστάσεις.

Στο Σοβιετικό «παραπέτασμα» από το 1938 (Στάλιν) είχε απαγορευθεί σε όλες τις Χώρες η Εθνική τους γλώσσα. Είχαν επιβληθεί τα ρωσικά. Και επέτυχε το μέτρο αυτό με σκληρές εκκαθαρίσεις. Η θέση των Ελλήνων της διασποράς στις Χώρες αυτές ήταν ακόμη πιο τραγική. Από τότε έπαυσαν να μιλούν τη γλώσσα μας. Αλλά δεν απωλέσθηκε η Εθνική συνείδηση. Όταν από τα έτη 2000 έως το 2010 επισκεπτόμουν την περιοχή της Μαριούπολης (Ουκρανία) για αδελφοποιήσεις Κοινοτήτων – Χωριών με το Δήμο Ζωγράφου που είχαν κατοίκους Ελληνικής καταγωγής, για άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες, βρισκόμουν μπροστά σε χαμέννα

αδέλφια και γυναίκες μεγάλης ηλικίας να κλαίνει και να μας λένε με μαράζι ότι «δεν μπορούμε να μιλήσουμε τη γλώσσα μας, αλλά την καταλαβαίνουμε από τα τραγούδια μας». Βέβαια έκτοτε άλλαξαν τα πράγματα και με τη βοήθεια της Ελληνικής Πολιτικής.

Η ρίζα μας είναι αιώνια. Πολλοί θέλησαν ή πίστεψαν στην εξαφάνιση του γένους των Ελλήνων, αλλά ατύχησαν. Διότι στην ουσία δεν πρόκειται για υλικό αγαθό. Πρόκειται για το πνεύμα από το οποίο διέπονται οι γενιές των Ελλήνων. Και αυτό είναι ατίθασο, ακατάβλητο, ξεχωριστό, αιώνιο.

Οι Έλληνες της διασποράς μοχθούν, παλεύουν, διακρίνονται, επιτυγχάνουν όπου και αν έχουν πάει. Και όχι μόνον στους κοινωνικούς και οικονομικούς τομείς. Αλλά και στα Γράμματα και στις Τέχνες. Τα Πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα έχουν γεμίσει από Έλληνες, σε αριθμό αντιστρόφως ανάλογο της πληθυσμιακής τους παρουσίας. Τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αναμιχθεί με αξιώσεις στην Πολιτική, χτυπώντας υψηλούς στόχους (Αγκνιου, Δουκάκης κλπ.)

Η καθεύδουσα Ελληνική Πολιτεία είναι καιρός να σταθεί δίπλα και με ουσιαστικό τρόπο στα ζωντανά αυτά κύτταρα του Έθνους μας, που διαιωνίζουν την Ελληνική παρουσία στην Οικουμένη. Δεν έχει μόνον υποχρέωση. Είναι καθήκον της!